

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/156/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717203169
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2717203169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: Mgr. Katarína Arnouldová a JUDr. Bibiána Ťažiarová v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: Q. B., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka - Bc. Q. B., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, J. a otec - JUDr. O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, J., t.č. ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 18. mája 2017, č.k. 7P/22/2017-58, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia výživného, nedoplatku na zročnom výživnom a trov konania **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zveril maloletú Q. do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 1.5.2017, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otcovi uložil platiť výživné na maloletú mesačne v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z., a to mesačne s účinnosťou od 1.5.2017, vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky, pričom nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.5.2017 do 31.5.2017 v sume 27,13 eur povolil otcovi splatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky počínajúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Na žiadosť matky súd styk otca s maloletou neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 4 a 5, § 26, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh matky je podaný dôvodne, keďže matka nebýva s otcom v spoločnej domácnosti od 8.1.2016, na výživu dieťaťa jej otec ničím neprispieva, nakoľko je otec vo výkone trestu a má dobrý vzťah s dcérou, táto ho vo výkone trestu pravidelne navštevuje. Nakoľko v starostlivosti matky o mal. Q. neboli zistené žiadne nedostatky, súd zveril dieťa do jej osobnej starostlivosti s účinnosťou od 1.5.2017 v zmysle návrhu matky. Súd určil, že obaja rodičia sú oprávnení dieťa zastupovať a spravovať jej majetok, lebo otec nebol pozbavený svojich rodičovských práv. Súd určil tiež výživné od 1.5.2017 podľa návrhu matky. Súd mal preukázané, že matka je zdravá, má vysokú školu 1. stupňa v odbore verejné zdravotníctvo a pracuje len na skrátený pracovný úväzok denne po 4 hodiny. Má netto mesačný príjem cca 340 eur, poberá rodinné prídavky cca 23 mesačne, iný príjem nemá. Matka sa naposledy o prácu na plný úväzok zaujímala pred

2 rokmi, dochádzanie mimo Skalicu jej nevyhovuje a pracovať za viac peňazí záujem nemá, lebo jej polovicu zoberie exekútor. Rozdiel v príjmoch a výdavkoch vykryva požičiavaním si od rodiny, priateľky či susedov. Sumu výživného 200 eur odôvodnila tým, aby ona s dcérou prežila. Matka nemá okrem Q. iné maloleté deti. Pri zisťovaní pomerov otca súd zistil, že od 8.1.2016 je vo výkone trestu odňatia slobody a predpokladaný koniec trestu má do 8.1.2019. Otec poberá len čiastočný invalidný dôchodok, ktorý aktuálne poberá po 151,50 eur a z tejto sumy je mu 50 % zrážané z titulu trov výkonu trestu po 73,75 eur mesačne. Iný príjem otec nemá. Súd vychádzal z toho, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov. V tomto prípade súd prihliadal na to, že každý z rodičov má iné reálne možnosti na získanie príjmu. Matka súc zdravá, s jej vzdelaním a bývajú v meste s nemocnicou či inými sociálnymi zariadeniami, pracuje len na 4 hodiny, nemá záujem si ani len hľadať prácu na plný pracovný úväzok. Súd prihliadal na to, že nepracuje nikde ani len brigádne, čím by si príjem zvýšila a suma by nebola postihnuteľná prípadnou exekúciou. Pokiaľ ide o možnosti zárobku otca, tento má síce vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa (právnické), ale jeho aktuálna situácia mu nedáva možnosť zvýšiť si príjem. Súd u otca ale prihliadal i na to, že do terajšej situácie sa otec dostal svojim pričinením. Súd mal preukázané, že otec pred výkonom trestu poberal len čiastočný invalidný dôchodok, iný jeho príjem súdu preukázaný listinnými dôkazmi nebol. Na základe tejto skutočnosti musel súd vychádzať len z toho príjmu a vychádzať z premisy, že je nutné určiť nateraz otcovi minimálne výživné. Súd nemohol otcovi vyhovieť v neurčení žiadneho výživného, lebo Zákon o rodine takúto možnosť v súčasnosti nepripúšťa. Súd záverom už len dodáva, že výživné na deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov ako sú napr. ich exekúcie, preto na ne súd ani neprihliadal. Ďalej súd neprihliadal na dôvod matky v súvislosti s návrhom na výživné 200 eur, aby ona s dcérou prežila. Matka si musí uvedomiť, že inštitút výživného na dieťa je výživným určeným pre dieťa a nie pre ňu. Na základe týchto všetkých myšlienkových pochodov, a to aj s ohľadom na potreby dieťaťa, musel určiť minimálne výživné, nakoľko sa k 1.7. každého roku jeho výška mení, súd určil minimálne výživné len v percentuálnom vyobrazení. V súčasnosti je minimálne výživné na dieťa v sume 27,13 eur. Nakoľko súd zaviazal otca výživným od 1.5.2017 a rozhodoval po 15. dni v mesiaci, vznikol mu nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.5.2017 do 31.5.2017 vo výške 27,13 eur. Súd mu povolil splácať nedoplatok v mesačných splátkach po 10 eur splatných spolu s bežným výživným v záujme ochrany zabezpečenia riadneho mesačného platenia bežného výživného. Pri výpočte mesačnej splátky vychádzal súd zo zaužívanej súdnej praxe povoliť splátky najviac na dobu 36 mesiacov. Súd záverom uviedol, že otcovi ale nič nebráni vyplatiť nedoplatok jednorázovo či vo vyšších mesačných splátkach. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP veta prvá tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok v časti určenia výživného a nedoplatku na výživnom zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie. Nesúhlasila s názorom súdu, že nepracuje nikde ani len brigádne, keď pracuje na polovičný pracovný úväzok s mesačným príjmom 340 eur. Rovnako nesúhlasila ani s názorom súdu, že nemá záujem hľadať si prácu na plný pracovný úväzok, nemôže pracovať na zmeny, pretože nemá s kým nechať maloletú počas poobedných či nočných zmien. Nesúhlasila tiež s názorom súdu, že tento neprihliada na exekúcie rodičov. Poukázala na to, že exekúcia voči nej je nezákonná, lebo exekučný titul jej nikdy nebol doručený. Súd nebral do úvahy skutočnosť, že poplatky spojené s bývaním sú vyššie ako jej samotný príjem, čo musí riešiť požičiavaním si peňazí od známych. Navrhnuté výživné v sume 200 eur nechce pre svoju potrebu, nakoľko dáva celú mzdu na chod domácnosti, sama hradí poplatky spojené s bývaním, základné potreby, školské poplatky, mimoškolské aktivity a ostatné potreby maloletej. Podľa jej názoru čiastka 200 eur mesačne je adekvátne veku maloletej, ako aj potrebám spojeným so štúdiom na strednej škole - gymnáziu V. V. Sasinka Skalica, v ročníku sekunda. Súd vôbec neprihliadol, že dcéra navštevovala tenis, čo prerušila z finančných dôvodov.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý považoval rozsudok voči nemu v súčasnosti za likvidačný. Nesúhlasil s názorom súdu, že do súčasnej situácie sa dostal vlastným pričinením, keď vo výkone trestu odňatia slobody je na základe trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa - sudcu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, ktorý ho odsúdil nezákonne počas operácie bedrového kĺbu a bez jeho účasti. Uviedol, že si počas výkonu trestu odňatia slobody platí lieky, je na diabetickej dispenzii a berie denne dvadsať tabletiiek. V prípade zaplatenia výživného a nedoplatku na výživnom mu neostanú peniaze na lieky. Uviedol, že na výžive dieťaťa sa musia rodičia podieľať rovnakým dielom, pričom u neho to v súčasnosti nie je možné. V danom prípade je podľa jeho názoru potrebné riešiť výživné náhradným výživným.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7P/22/2017 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Q.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zveril maloletú Q. do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 1.5.2017, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otcovi uložil platiť výživné na maloletú mesačne v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z., a to mesačne s účinnosťou od 1.5.2017, vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky, pričom nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.5.2017 do 31.5.2017 v sume 27,13 eur povolil otcovi splatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky počínajúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Na žiadosť matky súd styk otca s maloletou neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného výživného, nedoplatku na zročnom výživnom a v závislom výroku o trovách konania.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine).

10. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 Zákona o rodine).

11. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

12. V ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine je stanovený minimálny rozsah vyživovacej povinnosti rodiča bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, pričom výška tohto minimálneho výživného sa odvíja od sumy životného minima na nezaopatrené dieťa v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. V tomto minimálnom rozsahu je súd povinný určiť výživné aj napriek tomu, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča by inak odôvodňovali určenie výživného v nižšej výške, prípadne neurčenie výživného.

13. Pokiaľ teda súd prvej inštancie otcovi určil výživné v minimálnom rozsahu, rozhodol vecne správne. Podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo dôvodné vyhovieť návrhu matky dieťaťa a určiť výživné vo väčšom rozsahu s prihliadnutím na pomery a zárobkové schopnosti a možnosti otca dieťaťa, ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a okrem toho invalidným dôchodcom, ktorý aktuálne poberá dôchodok vo výške 151,50 eur, pričom z tejto sumy je mu 50% zrážané z titulu trov výkonu trestu.

14. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vypořiadal i s námietkami odvolateľov a vzhľadom na to, že títo ani v odvolacom konaní neuviedli žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

16. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).